

Handlingsplan för fastighetsgränsernas lägesnoggrannhet

2021-10-11

Innehåll

1	Fastighetsgränser	3
1.1	Fastighetsgränsernas betydelse	3
2	Strategisk inriktning	3
2.1	Strategisk inriktning för fastighetsgränser	3
3	Handlingsplan	4
3.1	Inledning.....	4
3.1.1	Märkt.....	5
3.1.2	Säkrad.....	6
3.1.3	Tillgänglig	8
3.1.4	Analys	9
3.1.5	Innovation.....	11
3.1.6	Omvärld.....	12
3.2	Ytterligare aktiviteter	12
4	Uppföljning	13
5	Översikt prioriterade aktiviteter 2021 – 2022	13

2021-10-11

Historik för dokumentet

Utgåva	Datum	Kommentar
0.9	17/6–2021	Första version för presentation
		Andra version, prioriteringar

1 Fastighetsgränser

1.1 Fastighetsgränsernas betydelse

Fastighetsgränsen¹ har stor betydelse i samhället och för markens användning.

Information om fastighetsgräns inklusive dess lägesnoggrannhet ska kunna stödja digital transformation och ett hållbart samhälle.

Betydelsen av korrekthet eller lägesnoggrannhet för gränspunkterna är stor. En ökad korrekthet och tillförlitlighet är en förutsättning för att möjliggöra användning av informationen i digitala tjänster, till exempel i digitala detaljplaner eller översiktsplaner.

Bättre lägesnoggrannhet på fastighetsgränser ger nytta i form av att exempelvis:

- Stödja beslutsfattande (tillförlitlig digital information)
- Ge positiv effekt kopplat till hållbar utveckling, (bättre lägesnoggrannhet)
- Ge större rättssäkerhet (färre tvister)
- Förenkla för berörda (informationen möjlig att använda i digitala tjänster, snabbare hantering)

Fastighetsgräns kan även utgöra trakt-, kommun-, läns- och riksgräns.

2 Strategisk inriktning

2.1 Strategisk inriktning för fastighetsgränser

Den strategiska inriktningen knyter an till Lantmäteriets vision "säkert, snabbt och tillgängligt om platsen och ägandet". Hur begreppen knyts till fastighetsgränsernas lägesnoggrannhet illustreras i följande bild:

---

¹ Fastighetsgränsens lägesnoggrannhet styrs av gränspunkternas lägesnoggrannhet.

2021-10-11

FASTIGHETSGRÄNSERNAS LÄGESNOGGRANNHET - VAD VI VILL UPPNÅ?

1	Säkert	Säker och tillförlitlig digital information om fastighetsgränser. Bättre precision avseende läge
2	Snabbt	Effektivare processer och effektivare användning av informationen i olika samhällsbärande processer. Möjliggöra fortsatt digitalisering, användning i olika former av automatiserade processer.
3	Tillgängligt	Leva upp till förväntningar, behov kopplat till samhällsutveckling, processer och användning. Tydlig och tillgänglig information kring fastighetsgräns och dess kvalitet.

Syftet är att med den strategiska inriktningen skapa en gemensam och enhetlig bild för alla berörda intressenter och att visa riktningen framåt.

3 Handlingsplan

Handlingsplanen utgår från strategisk inriktning fastighetsgränsernas lägesnoggrannhet². Materialet i planen har sammanställts från intervjuer och workshops med extern och intern medverkan samt omvärldsbevakning. Syftet med handlingsplanen är att konkretisera riktningen framåt.

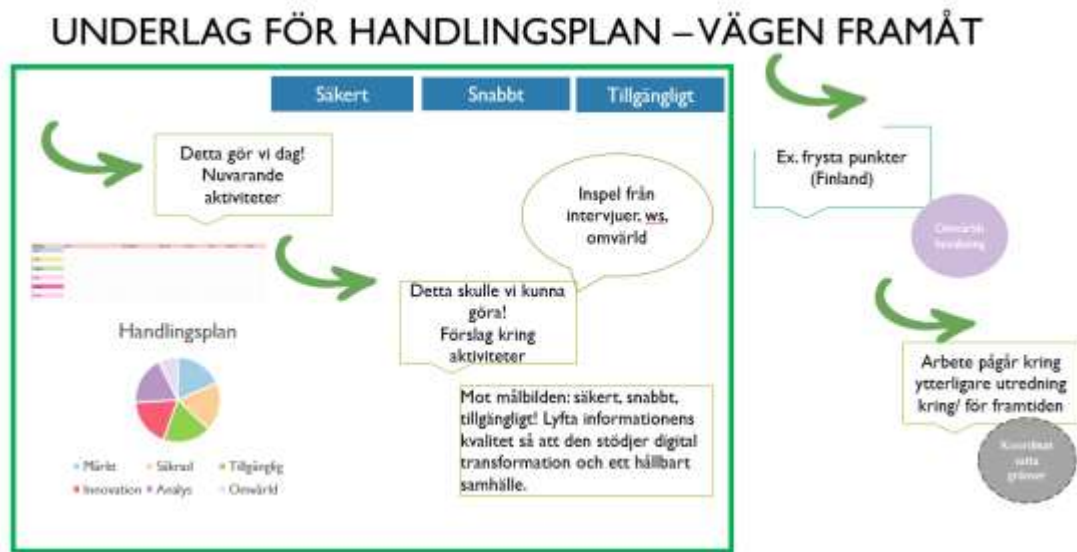
Handlingsplanen ska omfatta prioriterade aktiviteter. I denna version ingår dock en mängd insamlade förslag på aktiviteter som lyfts fram som centrala. Ytterligare prioritering i samverkan med berörda intressenter behöver göras mellan dessa. Kolumnen kring prioritering är därför tom.

3.1 Inledning

Handlingsplanen innehåller aktiviteter, både pågående och föreslagna, som gemensamt syftar till att lyfta fastighetsgränsernas lägesnoggrannhet – gränspunkternas - mot den strategiska inriktningen.

Den strategiska inriktningen liksom handlingsplanen kopplar mot Lantmäteriets vision ”säkert, snabbt och tillgängligt”. För att ytterligare förtydliga och förenkla har aktiviteterna delats in i sex områden; märkt, säkrad, tillgänglig, analys, innovation och omvärldsbevakning. Detta sammanfattas i bilden nedan:

² Den strategiska inriktningen presenterades i Lantmäteriets ledningsgrupp i början av 2021 och godkändes inför fortsatt arbete med handlingsplan.

Den gröna rutan utgör kärnan i handlingsplanen. Utanför rutan finns andra pågående initiativ att följa kopplat till handlingsplanen.

3.1.1 Märkt

Fastighetsgränsens (gränspunkternas) lägesnoggrannhet säkras genom tydlig uppmärkning av den ingående informationen. Märkningen baseras på krav på lägesnoggrannhet, uppsatta parametrar samt specifikationer.

Aktiviteter

1.Märkt	Aktivitet/ Åtgärd	Status	Utmaning	Ansvar	Prioritering	Tid
	Kravställning avseende gränspunkternas lägesnoggrannhet och metadata utarbetas.	Pågår delvis	tekniska	Geodata	Genomförs	2021–2022

2021-10-11

	Mäter på rätt sätt för att undvika nya fel.	pågår	ekonomiska	Geodata/ SLM/ KLM	Del av enhetligt arbetssätt och rätt från början	Löpande dialog mellan vo
	Märker upp inmätta gränspunkter med rätt ursprung, ex. SKS för Skogsstyrelsen. (ett internt signalsystem)	pågår		Geodata	Del av arbetsprocess när man fångar ny information	löpande
	Genomföra åtgärd kring god ursprungsmärkning - vem har gjort inmätning av gränsmarkering, i vilken akt skapades denna och med vilket nummer. Rätt markeringstyp verkligheten jämfört med förrättningskartan (hantering av metadata)	förslag	Oklar omfattning	Geodata	Utredas vidare/ Innovation	förslag

3.1.2 Säkrad

Fastighetsgränsens (gränspunkternas) lägesnoggrannhet säkras genom att nivå enligt specifikation uppnås. Informationen säkras mot nivå som innebär att den är förberedd, kontrollerad för att kunna stödja digital transformation.

Aktiviteter

2. Säkrad	Aktivitet/ Åtgärd	Status	Utmaning	Ansvar	Prioritering	Tid
	KLM fastställer kvalitetsplaner tillsammans med LM	pågår	Ekonomiska (20 miljoner), tekniska	Geodata	Del av samverkan, process etablerad	årlig

2021-10-11

	Arbete enligt plan i KUF (höjer kvaliteten på gränspunkter, gemensamhetsanläggningar, marksamfälligheter och officialrättigheter)	pågår	Ekonomiska (33 miljoner), tekniska	Geodata	Samverkan, etablerad process och organisation	årlig
	Utveckla kvalitetsplan vidare, ex. förse kommuner med en bas för löpande förbättringar, utredningar. Service till SLM och KLM för förbättrad tillförlitlighet.	förslag		Geodata/ myndighets-samverkan	Avvakta, kan lyftas i samverkansforum	
	Tydliggöra hur leverans av information om gränspunkt ska göras från kommun och myndighet (ex. format)	pågår	ekonomiska	Geodata	KUF	löpande/ vid förändring, utredningsbehov, vilka filformat ska/ kan användas
	Förbättrar genom att städa bort lösa gränspunkter och dokumentera aktiviteten	pågår		Geodata	KUF	Projektaktivitet Geometrix
	Successiva förbättringar i samband med ny förrättning där man gör en inmätning.	pågår	enhetligt arbetssätt	Fastighetsbildning	Prio	Löpande dialog mellan vo
	Förbättrar genom att vara proaktiva vid träff med kommuner inför t.ex. detaljplaneläggning	pågår		Fastighetsbildning	Prio	Exempel Skåne Löpande dialog mellan vo/ KLM
	Möjliggöra inmätning av ytterligare punkter vid förrättning för att på så sätt höja kvaliteten (behöver synka med avtal/ planer – behöver finnas en tydlig plan)	Ny pilot	ekonomiska	Geodata/ Fastighetsbildning	Prio att utreda vidare (görs i viss mån av KLM idag)	Utreda hösten 2021 inför budget 2022
	Förbättra ytterligare genom att städa i registerkartan (ex.vis avsöndringar)	Utredning pågår, underlag finns	Resurser	Geodata/ SLM/ KLM	Prio är att ta ställning utredning som föreslår städning	Hösten 2021 (ställnings-tagande) KUF/ KLM plan

2021-10-11

	Fastställa hur/ när man kan slå fast att man uppnått rätt kvalitet, när en s.k. "klarstämpel" kan sättas? (en väg mot "frysta punkter", ett steg mot koordinatsatta gränspunkter)	förslag	juridiska	Geodata/ Fastighetsbildning	Prio att följa Finland	Dialog med Finland – följa – hur kan vi implementera i Sverige Dialog med KLM som arbetar mot detta (Trollhättan exempel)
	Se över möjlighet för kommuner att mäta och skicka in flera punkter i samband med t.ex, nybyggnadskarta (mätlag)	förslag		Geodata	Lägre prio, behöver veta mer, undersöka vidare	
	Se över hantering av s.k. "stora akter" med många gränspunkter, genom att mäta in "stompunkter för att kunna lägga in flera punkter med hjälp av 2D-transformation.	förslag	Juridiska, tekniska	Geodata	Lägre prio, kräver nytt arbetssätt, ny teknik	
	Tydliggöra HMK och användningen av denna ytterligare	förslag		Geodata	Lägre prio, undersöka vidare	

3.1.3 Tillgänglig

Information om fastighetsgränsens (gränspunkternas) lägesnoggrannhet tillgängliggörs.

Aktiviteter

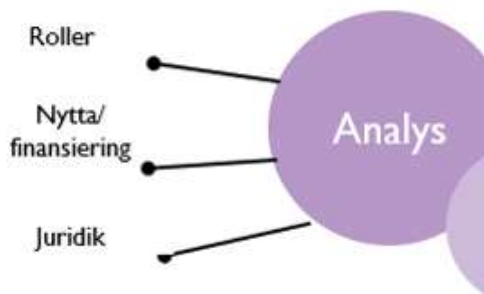

2021-10-11

3.Tillgänglig	Aktivitet/ Åtgärd	Status	Utmaning	Ansvar	Prioritering	Tid
	Tillgängliggörande av information kring kvalitet via PROFS (internt/ KLM)	Pågår, 2 workshops i höst		Geodata	Prio	Löpande, hösten 2021
	Tillgängliggöra; se på åtgärd för att tillgängliggöra/ publicera information om kvalitet (externt)	förslag		Geodata	Utredas vidare, steg 2 efter internt	
	Återkoppla; avisera till kommun när förbättringar gjorts	förslag		Geodata		löpande dialog
	Se på hur vi presenterar vår kvalitetsinformation utåt, möta upp mot förväntningar	förslag		Geodata	Utredas vidare, steg 2 efter internt	

3.1.4 Analys

För att förbättra fastighetsgränsernas (gränspunkternas) lägesnoggrannhet och stödja digital transformation pågår och föreslås ytterligare analyser.

Aktiviteter

4.Analys	Aktivitet/ Åtgärd	Status	Utmaning	Ansvar	Prioritering	Tid
	Skapa ytterligare samsyn inom KUF geometri; kring hur vi arbetar med kvalitet, bygger upp handböcker, tar fram rutiner	pågår		Geodata/ Fastighetsbildning	KUF	löpande

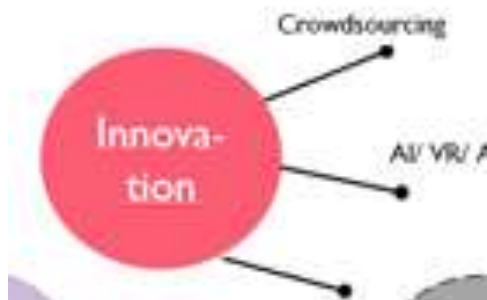
2021-10-11

	Utvecklar arbetsmetoder; ex. utvecklar ny metodstödsgrupp till fristående registreringspoolen	pågår		Fastighetsbildning		löpande
	Utveckla arbetsmetoder; exempelvis hur arbeta med prioriterade områden i DRK-avtal	förslag		Geodata/ Fastighetsbildning		
	Utveckla arbetsmetoder; exempelvis arbeta mot enhetliga leveranser från KUF. Analysera hur vi kan hantera områden i registerkartan med fel kvalitet	förslag		Geodata/ Fastighetsbildning		
	Se på ersättningsfrågor; ex. för att möjliggöra leverans av flera gränspunkter från kommuner	förslag	Ekonomiska, behov av underlag	Geodata	Underlag behöver tas fram	
	Uppföljning, efterlevnad av riktlinjer – ex. årsvis, kompetenskrav (utbildning)	Pågår – finns möjlighet att ta del av kurser för kompetenskrav För del som rör uppföljning – underlag behov tas fram		Geodata/ fastighetsbildning/ KLM	Underlag behöver tas fram	
	Ansvarsfrågan, möjlighet att ta emot inmätta punkter från ytterligare parter	förslag	juridiska, ekonomiska, tekniska	Geodata	Prio	

2021-10-11

3.1.5 Innovation

För att förbättra fastighetsgränsernas (gränspunkternas) lägesnoggrannhet och stödja digital transformation pågår och föreslås aktiviteter kopplat till innovation.

Aktiviteter

5.Innovation	Aktivitet/ Åtgärd	Status	Utmaning	Ansvar	Prioritering	Tid
	Testar; insamling av gränspunkter mha drönare, fastighetsägare (pilot) /Värmdö/ Testa; mätning med drönare och crowdsourcing; ex. markering med rör på marken och fotografering	pågår		Geodata	Prio	2021-2022
	Testa; ta hjälp av andra för insamling av data (crowdsourcing) (innovationsprojekt/ Lantmäteriet)	pågår		Geodata/ Fastighetsbildning/ UIT	Prio	2021
	Testa att transformera förrättningskartorna direkt och läsa ut koordinaterna ur den tekniska beskrivningen.	förslag	tekniska	Fastighetsbildning		Dialog med F
	Vara aktiva inom innovation (sätta kriterier, principer – ta fram checklista – struktur bland förslag)	pågår/ förslag	Förhållningssätt	Geodata	Ta fram en checklista	löpande

2021-10-11

3.1.6 Omvärld

För att förbättra fastighetsgränsernas (gränspunkternas) lägesnoggrannhet och stödja digital transformation pågår aktiviteter kopplat till omvärldsbevakning.

Aktiviteter

6.Omwärld	Aktivitet/ Åtgärd	Status	Utmaning	Ansvar	Prioritering	Tid
	Omwärldsspaning, allmänt - ex. användarsynpunkter, externa möten, konferenser, nya rön	pågår		Geodata		löpande
	Nordisk samverkan - ex. Nordic Cadastre WG and adhoc group on cadastral processes, quality of information and new technologies	pågår		Geodata/ Fastighetsbildning/ Internationella enheten		löpande
	Europeisk samverkan -ex. EuroGeographics – QKEN -ex. PCC och CLRKEN	pågår		Geodata/ Internationella enheten		löpande
	Internationell samverkan - ex. standardisering	pågår		Geodata/ Internationella enhet		löpande

3.2 Ytterligare aktiviteter

Frågor om nya aktiviteter och önskemål om att starta upp dessa eller delta i olika sammanhang kan komma in. För att hantera dessa bör ett antal aspekter beaktas:

- Nationella Geodatastrategin
- I linje med strategisk inriktning?
- I linje med vägen 2025 fastighetsinformation?
- Hur passar aktiviteten in i handlingsplan fastighetsgränsernas lägesnoggrannhet, täcks aktiviteten in redan av pågående eller liknande aktivitet?
- Resurser, personal och finansiering
- Offentliga åtagandet
- Likabehandling

2021-10-11

4 Uppföljning

Då detta är en handlingsplan är det viktigt att vara medveten om att justeringar kan behöva göras löpande för att möta upp behov, förändringar i omvärld m.m.

Planen samordnas och följs upp regelbundet från enheten Fastighetsinformation, Geodata.

5 Översikt prioriterade aktiviteter 2021 – 2022

Bilden nedan visar prioriterade aktiviteter för 2021 – 2022.

PRIORITERADE AKTIVITETER 2021-2022 / EN ÖVERSIKT

